

[Domov](#) > ... > [Zakonodaja In Sodna Praksa](#) > [Nacionalno Pravo](#) > Lithuania

Nacionalno pravo

Vsebino zagotavlja

Litva

Litva

Na tej strani so na voljo informacije o litovskem pravnem sistemu in pregled litovske zakonodaje.

Pravni viri

Pravni viri so uradna sredstva za sporočanje in določanje pravnih določb.

Pravni akt je uradni pisni dokument, ki ga sprejme pristojna državna institucija ter v katerem so določene in pojasnjene pravne določbe ali pa je navedena podlaga, na kateri se pravne določbe uporabljajo v posameznem primeru. Glede na naravo pravnih informacij, ki jih vsebujejo, pravni akti vključujejo naslednje:

1. zakonodajne akte – to so odločitve državnih institucij, izražene v pisni obliki, s katerimi se določajo, spreminjajo ali razveljavljajo pravila splošne narave, ki se uporabljajo za nedoločeno skupino naslovnikov, država pa jih odobri. Zakonodajni akti so razdeljeni v dve kategoriji:
 - zakoni, najvišji od vseh pravnih aktov; sprejme jih parlament Republike Litve [*Seimas*] ali se sprejmejo z nacionalnim referendumom; vsebujejo splošne pravne določbe, namenjene urejanju glavnih področij interakcije med ljudmi, in imajo največjo pravno moč. Zakoni se štejejo kot glavni pravni vir;
 - podzakonski akti; zakonodajni akti, sprejeti na podlagi zakona, da bi mu dali konkretno obliko in zagotovili njegovo izvajanje. Podzakonski akti ne smejo biti v nasprotju z zakoni. Vključujejo naslednje:
 - parlamentarne resolucije,
 - vladne resolucije,
 - navodila in odredbe ministrskih oddelkov,
 - resolucije in odločitve lokalnih organov in javnih uprav,
 - druge akte;
2. razlagalne akte, ki se sprejmejo za pojasnitev pomena in vsebine veljavnih pravnih določb. Te akte sprejme institucija, ki je pristojna za razlago prava;
3. posamezne izvedbene akte, s katerimi se izvajajo zahteve, določene s pravnimi akti. Na enak način kot zakonodajni akti imajo tudi posamezni izvedbeni akti pravne učinke, vendar nimajo statusa pravnega vira, saj ne ustvarjajo splošnih pravil univerzalne uporabe, temveč so z vidika svoje normativne vsebine naslovljeni na konkretne osebe v konkretnih okoliščinah in so enkratne narave v smislu, da se več ne uporabljajo, ko zadevni družbeni odnos (zaposlovanje, opomin, dodelitev pokojnine itd.) preneha obstajati.

Drugi pravni viri

Poleg zakonodajnih aktov med primarne pravne vire spadajo tudi:

- splošna pravna načela (dobra vera, pravičnost, individualna odgovornost, razumnost): ta štejejo za sestavni del litovskega pravnega sistema, in sicer tako za razlago zakonskih določb, kot tudi za zapolnjevanje pravnih praznin. Poleg tega se splošno priznana načela mednarodnega prava v skladu s členom 135(1) ustave Republike Litve tudi štejejo kot sestavni del litovskega pravnega sistema, zato jih morajo litovska sodišča uporabljati in se po njih ravnati;

- pravni običaji, tj. pravila ravnanja, ki jih odobri država in ki so ustaljena v družbi zaradi ponavljajočega se in dolgotrajnega učinka. Civilni zakonik Republike Litve določa običaje kot neposredni pravni vir. Lahko se uporabijo, kadar je njihova uporaba neposredno določena z zakonom ali pogodbo ali če obstaja praznina v pravni ureditvi. Običaji, ki so v nasprotju s splošnimi pravnimi načeli ali kogentnimi pravnimi določbami, se ne smejo uporabiti.

Med sekundarne pravne vire spadajo:

- sodni precedens, tj. sodna odločba v konkretni zadevi, ki jo sodišča iste ali nižje stopnje upoštevajo pri obravnavanju podobnih zadev. V litovskem pravnem sistemu so precedensi bolj svetovalne narave;
- pravna doktrina.

Hierarhija predpisov

Hierarhija pravnih aktov je taka:

1. ustava;
2. ustavni zakoni;
3. ratificirane mednarodne pogodbe;
4. zakoni;
5. drugi pravni akti, s katerimi se izvajajo zakoni (akti predsednika, vlade, ustavnega sodišča itd.).

Institucionalna organizacija:

Litovski parlament [*Seimas*] je edina institucija, pristojna za sprejemanje zakonov. Pravni akti, ki jih sprejme katera koli druga državna institucija, morajo biti v skladu z ustavo Republike Litve in drugimi zakoni.

Druge zakonodajne akte lahko sprejmejo:

- litovski parlament (resolucije),
- predsednik (odloki),
- vlada (resolucije),
- ministrstva in drugi vladni organi (odredbe),
- lokalni organi (odločbe, odredbe).

Pravne zbirke podatkov

[Litovsko zbirko pravnih aktov](#) (*Lietuvos teisės aktų duomenų bazė*) vodi in vzdržuje parlament Republike Litve.

Vsebuje naslednje:

- sprejete pravne akte,
- osnutke pravnih aktov,
- resolucije,
- sklepe,
- druge vrste zakonodajnih aktov.

Dokumenti v tej zbirki podatkov niso uradni niti pravno zavezujoči.

V zbirki podatkov lahko iščete v angleškem in litovskem jeziku. Do različnih vrst zakonodajnih dokumentov lahko pridete s klikom na spustni meni poleg oznake „Type“ (vrsta).

Zakonodajo in druge pravne dokumente lahko najdete v [registru pravnih aktov Litve](#) (*Lietuvos teisės aktų registras*). Stran vzdržuje državno podjetje Center registrov (*valstybė įmonė Registrų centras*), nadzoruje pa jo ministrstvo za pravosodje. Od 31. avgusta 2013 register vzdržuje tajništvo parlamenta Republike Litve.

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do registra in zbirke pravnih aktov Litve je brezplačen.

■ Zadnja posodobitev: 07/04/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.